

ایسکانیوز بررسی کرد؛

علائم پیش از زلزله های مهیب، قابل تعمیم به همه زلزله ها نیستند

بعد از وقوع دو زلزله مهیب بم و کرمانشاه، از نشانه های قبل از وقوع این زلزله ها برداشت های متفاوتی ارائه شده است که بعضی افراد از این مسئله سو استفاده کرده و عواملی مثل انتشار بوی نامطبوع پیش از وقوع زلزله های مهیب را به بروز زلزله حتمی نسبت دادند که قطعاً این مسئله قابل تعمیم به همه موارد نخواهد بود.

به گزارش خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، زلزله یک رخداد طبیعی قلمداد می شود که قطعاً با آسیب های بسیاری همراه است و اثرات جبران ناپذیری به همراه خواهد داشت. علم بشری هنوز به مرحله ای نرسیده است که بتواند این حادثه را پیش بینی کند؛ بنابراین باید تدابیر مناسب برای کنترل این بحران توسط مسئولان امر اندیشیده شود.

با توجه به اینکه ایران، در کمربند زلزله قرار دارد و در منطقه زلزله خیزی قرار گرفته است، باید نسبت به این پدیده آمادگی لازم در امور مختلف را به دست آورد و یک آگاهی همه جانبه برای جلوگیری از کاهش این پدیده ایجاد کرد تا از آسیب های احتمالی زمان وقوع زلزله و پس از آن کاسته شود.

اولین زلزله ثبت شده در تاریخ برای شهر تهران مربوط به ۴۰۰ سال پیش از میلاد است که این زلزله با بزرگی ۷/۶ ریشتر ری و ایوانکی را لرزانده است. گسل های بزرگی در تهران داریم که هر لحظه ممکن است فعال شود. قدرت فعالیت این گسل ها نیز طبق برآورد کارشناسان تا ۷.۴ ریشتر است. هر گسل بزرگی در تهران که فعال شود ۲ میلیون نفر را به صورت مستقیم و ۸ میلیون نفر را به صورت غیر مستقیم تحت تاثیر خود قرار می دهد.

مهم ترین راهکارها برای جلوگیری از آسیب های ناشی از زلزله، آموزش، نظارت بر ساخت و سازها و استفاده از مصالح استاندارد است. در منطقه فولادی در سر پل ذهاب که بیشترین ضربه را در زلزله غرب کشور از آن ناحیه خوردیم، ساختمان هایی وجود دارند که بعد از زلزله سرپاست و حتی شیشه هایش هم نشکسته است. ما باید به سمتی برویم که چنین ساختمان هایی داشته باشیم.

آنچه مسلم است، آموزش و پرورش پتانسیل بالایی برای بالا بردن سطح آگاهی عمومی دارد. ۱۳ میلیون دانش آموز داریم که آنها می توانند حساسیت به زلزله را به خانه هایشان ببرند و به تک تک اعضای خانواده منتقل کنند؛ اما باید این کار با جدیت پیگیری شود، مدارس مقاوم شوند و محل فرماندهی محله در زمینه پیشگیری در وقت زلزله باشند.

متأسفانه، یکی از معضلاتی که بعد از وقوع هر زلزله در کشور رخ می دهد و منجر به ایجاد جوی روانی می شود، پیش بینی های غیر علمی و غیر کارشناسی متصل به این حوزه است تا جایی که در برخی مواقع از هر نشانه ای برای ایجاد شایعه، استرس و ناامنی سو استفاده می شود. بعد از وقوع دو زلزله مهیب بم و کرمانشاه، در سال های اخیر یک شائبه ای در کشور به وجود آمده و از نشانه های قبل از وقوع این زلزله ها برداشت های متفاوتی ارائه شده است که بعضی افراد از این مسئله سو استفاده کرده و عواملی مثل انتشار بوی نامطبوع پیش از وقوع زلزله های مهیب را به بروز زلزله حتمی نسبت دادند که قطعاً این مسئله حکمی کلی نیست و قابل تعمیم به همه شواهد بروز یافته نخواهد بود، در همین راستا و برای بررسی بیشتر ابعاد این موضوع به سراغ کارشناسان این حوزه رفتیم که مشروح آن به شرح زیر است:

دکتر علی اصغر برهمند، رئیس انجمن مخترعان خراسان رضوی در گفت‌وگو با خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، درباره دلایل علمی وقوع زلزله در ایران و ادعای موجود درباره بوی نامطبوع قبل از وقوع زلزله گفت: به دلیل عدم اندازه‌گیری و بررسی دقیق گازهایی که از اعماق زمین در شهر تهران، به سطح آن آمده و منجر به ایجاد بوی نامطبوع شده نمی‌توان تحلیل علمی درستی از وقوع زلزله داشت؛ اما خروج گازهایی از اعماق درونی زمین که منجر به ایجاد بوی نامطبوع می‌شود می‌تواند ناشی از حرکات پوسته زمین در لایه‌های زیرین باشد که در نهایت منجر به وقوع زلزله‌ای مهیب خواهد شد.

وی افزود: در زلزله بم و کرمانشاه هم بوی نامطبوع حدود ۵۰ روز پیش از وقوع زلزله رخ داده و اصولاً این اتفاق قبل از زلزله‌های مهیب رخ می‌دهد و تجربه این اتفاق در دنیا هم وجود داشته؛ اما وجود منابع زیرزمینی مثل گاز و نفت همچنین موارد مربوط به امحای زباله در بیرون شهر و فاضلاب‌ها هم در بروز این بوی نامطبوع بی‌تاثیر نخواهد بود.

رئیس انجمن مخترعان خراسان رضوی در ادامه خاطر نشان کرد: زلزله‌های بزرگ هم یک شبه به وجود نمی‌آیند بلکه سال‌ها زمان می‌برد و در نهایت منجر به تخلیه انرژی زمین خواهد شد که علائمی چون گرم شدن ناگهانی و انتشار بوی نامطبوع از جمله عوامل هشداردهنده قبل از وقوع زلزله است.

دکتر محمدرضا حبیبی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمانشاه، دکتری تخصصی عمران (ژئوتکنیک لرزه‌ای) در گفت‌وگو با خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، درباره دلایل علمی وقوع زلزله در ایران و ادعای موجود درباره بوی نامطبوع قبل از وقوع زلزله گفت: پیش بینی زلزله از نظر علمی امکان پذیر نیست چون زلزله در اعماق و لایه‌های زیرین زمین رخ می‌دهد که دسترسی به اطلاعات حاصل از آن وجود ندارد.

وی افزود: قبل از وقوع زلزله کرمانشاه، بوی نامطبوعی در سطح شهر مشاهده نشد؛ اما روشن و یونیزه شدن رنگ آسمان قبل از وقوع زلزله کرمانشاه وجود داشت و به علت بروز ماگما در اعماق زمین که به دنبال آن زلزله ایجاد می‌شود، ممکن است یک نوری ایجاد شود و آسمان قرمز شده یا متمایل به روشنی شود؛ اما دلیل قطعی هم برای بروز این نشانه پیش از وقوع زلزله نیست.

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی استان کرمانشاه در ادامه خاطر نشان کرد: اعلام قطعیت پیش از وقوع زلزله بر مبنای شواهد و تجربیات به هیچ عنوان علمی نبوده و ممکن است برخی از علائم در وقوع برخی از زلزله‌ها وجود داشته باشد و صرفاً به دلیل وجود بو قبل از یک زلزله مثل بم، نمی‌توان حکم کلی در این مورد صادر کرد.

گفتنی است، خطر وقوع زلزله در کلیه شهرهای کشور وجود دارد و وجود ایستگاه‌های پایش در کل کشور، بسیار ضروری است. این پایش به خصوص روی خط گسل‌ها ابزاری است که می‌توانیم برای جلوگیری از آسیب‌های گسترده روی آن حساب کنیم. در شهرهای تهران، مشهد، تبریز، کرمان و زنجان این آیین نامه ابلاغ شده است و مطابق این آیین‌نامه ساخت بیمارستان، مدرسه و مراکز ستادی نباید روی حریم گسل‌ها باشد. برج‌های موجود در این حریم‌ها در تهران قبل از ابلاغ این آیین‌نامه بوده است. مثلاً در شمال تهران گلابدره، فرحزاد، دارآباد و تجریش کوچه‌های تنگ و شیب‌دار و مناطق ساخته شده داریم که برخلاف قیمت‌های بالا برای تهیه زمین، موقعیت خطرناکی دارد.

آنچه مسلم است، توجه به نکات ایمنی و بالابردن سطح دانش مردم در مقابله با این بلای طبیعی امری مهم و قابل توجه است که باید

مورد عنایت مسئولان امر قرار گیرد و آگاه سازی اصولی مردم از این پدیده، نقش چشمگیری در کاهش اثرات روانی حاصل از این اتفاق دارد.

انتهای پیام/